

ภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาศูรินทร์ เขต 1
APPLICATION TO BRAHMAVIHARA DHAMMA FOR PERSONNEL ADMINISTRATION OF
SCHOOL ADMINISTRATORS AT KANDONG GROUP UNDER BURIRUM PRIMARY
EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 4

นางสาวกาญจนา ชูชัย

Kanjana Choochai

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

Educational Administration, Faculty of Education, Bangkokthonburi University

E-mail: fan_choochai@hotmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ ประชากรประกอบด้วย ครูในสถานศึกษาอำเภอเขวาสินรินทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศูรินทร์ เขต 1 จำนวน 161 คน กลุ่มตัวอย่างใช้วิธีการสุ่มแบบชั้นภูมิ จำนวน 118 คน วิธีดำเนินการวิจัย มี 4 ขั้นตอน ได้แก่ (1) ศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง (2) สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย (3) เก็บรวบรวมข้อมูล และ (4) วิเคราะห์ข้อมูล เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที ผลการวิจัย พบว่า (1) ภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา อำเภอเขวาสินรินทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศูรินทร์ เขต 1 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และ (2) เปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา อำเภอเขวาสินรินทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศูรินทร์ เขต 1 ตามการประเมินของครู จำแนกตามระดับการศึกษาและประสบการณ์การสอน โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

ผลการวิจัย พบว่า (1) ภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา อำเภอเขวาสินรินทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศูรินทร์ เขต 1 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และ (2) เปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา อำเภอเขวาสินรินทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศูรินทร์ เขต 1 ตามการประเมินของครู จำแนกตามระดับการศึกษาและประสบการณ์การสอน โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำวิชาการ ศตวรรษที่ 21 ผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาศูรินทร์ เขต 1

ABSTRACT

The objectives of this research were: (1) to study the academic leadership in the 21st century of school administrators in Khwaosirin District under Surin Primary Educational Service Office Area 1; and (2) to compare the academic leadership in the 21st century of school administrators in Khwaosirin District under Surin Primary Educational Service Office Area 1, according to teacher evaluation, classified by educational level and teaching experience

Research methodology was a survey research. The population was 161 teachers in Khwaosirin District under Surin Primary Educational Service Office Area 1. The Sample was 118 teachers obtained

by stratified random sampling technique. There were four steps of the reserch procedure: (1) reviews related literature: (2) constructing reserch instruments: (3) collecting data: and (4) analysis the data. The instrument for collecting data was a five-point rating scale questionnaire. The statistics used for data analysis were frequency, percentage, mean, Standard Deviation, and t-test.

The results of research were as following; (1) the academic leadership in the 21st century of school administrators in Khwaosirin District under Surin Primary Educational Service Office Area 1; overall ad each aspect were at high level; and (2) compare the academic leadership in the 21st century of school administrators in Khwaosirin District under Surin Primary Educational Service Office Area 1, according to teacher evaluation, classified by educational level and teaching experience, overall ad each aspect were not different.

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ผู้นำในศตวรรษที่ 21:ไทยแลนด์ 4.0 สิ่งที่ทำทลายความสามารถ คือ ความสามารถนำพองค์กรของตนให้อยู่ในฐานะผู้นำการเปลี่ยนแปลงได้หรือไม่ ผู้นำการเปลี่ยนแปลงจะมองเห็นการเปลี่ยนแปลงว่าเป็นโอกาส การทราบบวิธีการค้นหาการเปลี่ยนแปลงที่ถูกต้อง และทราบบวิธีที่จะสร้างการเปลี่ยนแปลงอย่างมีประสิทธิภาพทั้งจากภายนอกและภายในองค์กร อีกทั้งยังทำให้องค์กรมองเห็นว่าการเปลี่ยนแปลงนั้นคือโอกาสที่เกิดขึ้นมาใหม่ภายใต้บทบาทสำคัญ 1. การทำความเข้าใจกับการเปลี่ยนแปลง (To Make the Change) การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นมาจากการแข่งขันที่ไร้พรมแดน 2. ผู้นำต้องสร้างการเปลี่ยนแปลง (Leadership to Change Intervention) ของแผนปฏิบัติการในการปรับแต่งสิ่งต่าง ๆ ให้แตกต่างจากเดิม โดยอาจจะกระทำอย่างรวดเร็วหรือกระทำอย่างค่อยเป็นค่อยไป (พรชัย เจตมาาน, 2563:1-3)

การบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา อำเภอเขวาสินรินทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 ซึ่งการบริหารงานวิชาการปัจจุบันมีความสำคัญปัจจุบันงานวิชาการจะเป็นตัวกำกับความสำเร็จของสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีความรู้ทักษะและความสามารถในการบริหารทุกฝ่ายโดยเฉพาะการบริหารงานวิชาการเป็นภารกิจหลัก ที่ผู้บริหารสถานศึกษาต้องดำเนินการให้เกิดการพัฒนาแบบยั่งยืนเมื่อใดที่โรงเรียนดำเนินการบริหารงานวิชาการอย่างมีประสิทธิภาพแล้ว จะส่งผลต่อการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนในทิศทางที่ดีขึ้น และเพื่อใช้เป็นสารสนเทศสำคัญในการนำไปกำหนดแนวทางการบริหารงานวิชาการและพัฒนางานวิชาการของโรงเรียน ซึ่งงานวิชาการเป็นหัวใจของโรงเรียนหรือสถาบันการศึกษาส่วนงานด้านอื่นๆเป็นองค์ประกอบที่จะทำให้สถาบันดำเนินไปด้วยความราบรื่นเท่านั้น ผู้บริหารการศึกษาทุกคนควรจะได้รับผิดชอบเป็นผู้นำของครูในด้านวิชาการเป็นอันดับแรก เพราะหน้าที่ของโรงเรียนหรือสถาบันการศึกษาทุกแห่งคือทำให้ความรู้แก่นักเรียนในด้านวิชาการโดยการทำงานร่วมกับครู กระตุ้นเตือนครูให้คำแนะนำครู และประสานงานให้ครูทุกคนทำงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพในการสอนงานวิชาการ และเป็นงานหลักของการบริหารสถานศึกษาไม่ว่าสถานศึกษาจะเป็นประเภทใดมาตรฐานและคุณภาพของสถานศึกษาจะพิจารณาได้จากผลงานด้านวิชาการเนื่องจากงานวิชาการเกี่ยวข้องกับหลักสูตรการจัดโปรแกรมการศึกษาและการจัดการเรียนการสอนซึ่งเป็นหัวใจของสถานศึกษาซึ่งอาจจะเกี่ยวข้องโดยตรงหรือทางอ้อมก็อยู่ที่ลักษณะของงานนั้น (ข้อมูลฝ่ายทะเบียน : งานสารสนเทศสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1, 2565:1-5)

จากเหตุผลดังกล่าว ในฐานะผู้วิจัยเป็นครูซึ่งปฏิบัติการสอนอยู่อำเภอเขวาสินรินทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 จึงมีความสนใจที่จะทำวิจัยเรื่องภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา อำเภอเขวาสินรินทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 เพื่อเป็นแนวทางของการบริหารให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholders) มีการพัฒนางานให้ดีขึ้น งานวิชาการถือว่าเป็น

หัวใจของการบริหารการศึกษาเพราะจุดมุ่งหมายของสถานศึกษาก็คือการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพซึ่งขึ้นอยู่กับงานวิชาการทั้งสิ้น งานวิชาการเป็นกิจกรรมการจัดการเกี่ยวกับด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการจัดการเรียนในสถานศึกษา ด้านการวัดผลประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน ด้านการแนะแนว ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนบรรลุจุดมุ่งหมายของการศึกษาที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

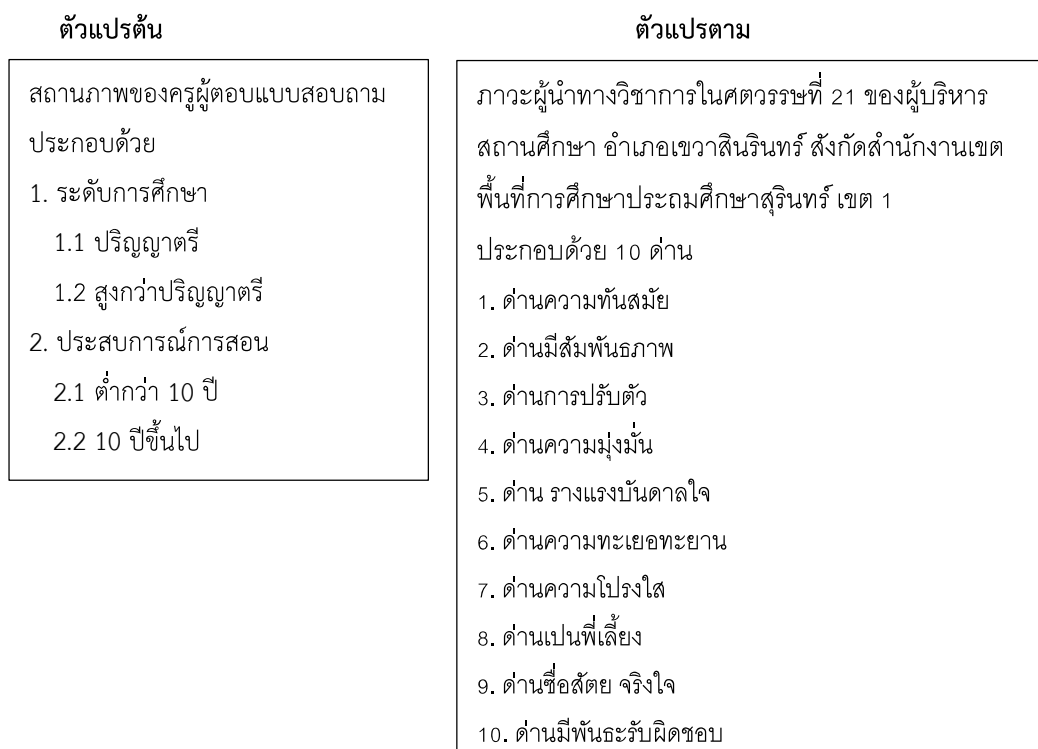
วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา อำเภอเขวาสินรินทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1

เพื่อเปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา อำเภอเขวาสินรินทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 จำแนกตามระดับการศึกษา และประสบการณ์การสอน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยศึกษาเรื่องภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา อำเภอเขวาสินรินทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 ตามแนวคิดของวิโรจน์ สารรัตน์ (2556:48-49) มาเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยในครั้งนี้ ดังภาพที่ 1.1

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา อำเภอเขวาสินรินทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) เพื่อให้การวิจัยครั้งนี้มีประสิทธิภาพและบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ผู้วิจัยจึงได้กำหนดวิธีการดำเนินการวิจัยไว้ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3. การสร้างเครื่องมือและการหาคุณภาพเครื่องมือ
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูโรงเรียนอำเภอเขวาสินรินทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 ทั้งหมด 22 โรงเรียน รวมทั้งสิ้นจำนวน 161 คน

กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูโรงเรียนอำเภอเขวาสินรินทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 ได้กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยการเปิดตารางของ Krejcie & Morgen (1970:608-610) จำนวน 118 คน โดยทำการสุ่มแบบชั้นภูมิ (Stratified random sampling) เทียบตามสัดส่วนประชากร และทำการสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา อำเภอเขวาสินรินทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นและผ่านการหาคุณภาพเครื่องมือแล้ว โดยแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของครู ผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา อำเภอเขวาสินรินทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 ตามแนวคิด จำนวน 10 ด้าน ดังนี้

- 2.1 ด้านความทันสมัย
- 2.2 ด้านมีสัมพันธภาพ
- 2.3 ด้านการปรับตัว
- 2.4 ด้านความมุ่งมั่น
- 2.5 ด้านสร้างแรงบันดาลใจ
- 2.6 ด้านความทะเยอทะยาน
- 2.7 ด้านความโปร่งใส
- 2.8 ด้านเป็นพี่เลี้ยง
- 2.9 ด้านซื่อสัตย์ จริงใจ
- 2.10 ด้านมีพันธะรับผิดชอบ

ตรวจลักษณะแบบสอบถาม ซึ่งเป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) โดยใช้เกณฑ์ของ เรนซิส ลิเคิร์ต (Rensis Likert:1993) มี 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด โดยผู้วิจัยกำหนด น้ำหนักการตอบแบบสอบถาม ดังนี้

5	ความหมาย	ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด
4	ความหมาย	ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก
3	ความหมาย	ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง
2	ความหมาย	ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับน้อย
1	ความหมาย	ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับน้อยที่สุด

การสร้างเครื่องมือและการหาคุณภาพเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ทำการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ โดยมีลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. ผู้วิจัยศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา อำเภอเขวาสินรินทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1
2. ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) (ล้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ. 2555:123) เพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม และกำหนดกรอบแนวคิดของการวิจัย เสนอให้คณะกรรมการควบคุมสารนิพนธ์ตรวจสอบ
3. สร้างแบบสอบถามตอนที่ 1 โดยกำหนดประเด็นและรายการเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม และสร้างแบบสอบถามตอนที่ 2 โดยสร้างข้อคำถามในแบบสอบถามให้ครอบคลุมกรอบแนวคิดทั้ง 5 ด้าน จากนั้นนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสม นำข้อเสนอแนะที่ได้มาปรับปรุงแก้ไข และจัดพิมพ์ข้อคำถามเพื่อเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญต่อไป
4. นำร่างแบบสอบถาม ที่สร้างขึ้นเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน เพื่อหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) หรือความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามที่เขียนขึ้นในแบบสอบถามกับนิยามศัพท์เฉพาะที่กำหนดไว้ โดยใช้วิธีการหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (IOC) ของแบบสอบถาม โดยข้อคำถามที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 0.67-1.00 ซึ่งมีผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ จำนวน 3 ท่าน คือ
  1. นายศุภชัย ทองนำ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านแสรออ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1
  2. นางวนิดา สุขยา ตำแหน่ง ครูชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1
  3. นางสาวรัชณี ชูชัย ตำแหน่ง ครูชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1
5. โดยการนำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try-out) กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาตามวิธีการของครอนบาร์ค (Cronbach, 1974) และหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability)
6. นำไปจัดพิมพ์เป็นเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยส่งหนังสือถึงผู้บริหารโรงเรียนในอำเภอเขวาสินรินทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 เพื่อขออนุญาตและขอความร่วมมือในการรวบรวมข้อมูล
2. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปให้ ครูในโรงเรียนอำเภอเขวาสินรินทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 กรอกแบบสอบถามด้วยตนเอง จำนวน 118 ฉบับ
3. และเก็บข้อมูลกลับคืน คิดเป็นร้อยละ 100 และนำข้อมูลที่ได้มาตรวจสอบความถูกต้องให้ครบถ้วน เพื่อนำไปวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปต่อไป

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่องภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา อำเภอเขวาสินรินทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ผู้วิจัยใช้สถิติ ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

สถิติในการหาคุณภาพเครื่องมือ

การหาความเที่ยงของแบบสอบถาม คือค่าความสอดคล้องของข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ใช้ IOC (Index of Item Objective Congruence)

การหาความเชื่อมั่นของแบบทดสอบถาม โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาร์ท (Cronbach:1974)

สถิติพรรณนาในการวิเคราะห์ข้อมูล

ความถี่ (Frequency)

ร้อยละ (Percentage)

ค่าเฉลี่ย (Mean)

ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

สถิติในการทดสอบสมมติฐาน

การทดสอบค่าที (t – test แบบ Independent)

ตารางที่ 4.2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21ของผู้บริหารสถานศึกษาอำเภอเขวาสินรินทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 โดยรวมและรายด้าน (n=118)

ข้อที่	ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา	เฉลี่ย	S.D.	ระดับ
1.	ด้านความทันสมัย	4.26	0.66	มาก
2.	ด้านมีสัมพันธภาพ	4.28	0.63	มาก
3.	ด้านการปรับตัว	4.26	0.64	มาก
4.	ด้านความมุ่งมั่น	4.28	0.65	มาก
5.	ด้านสร้างแรงบันดาลใจ	4.28	0.67	มาก
6.	ด้านความทะเยอทะยาน	4.32	0.63	มาก
7.	ด้านความโปร่งใส	4.32	0.63	มาก
8.	ด้านเป็นพี่เลี้ยง	4.29	0.65	มาก
9.	ด้านซื่อสัตย์ จริงใจ	4.35	0.64	มาก
10.	ด้านมีพันธะรับผิดชอบ	4.35	0.65	มาก
	รวม	4.30	0.65	มาก

จากตารางที่ 4.2 พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก (= 4.30) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ด้านซื่อสัตย์จริงใจ และด้านมีพันธะรับผิดชอบ (= 4.35) รองลงมา ด้านความทะเยอทะยาน และด้านความโปร่งใส (= 4.32) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านความทันสมัย และการปรับตัว (= 4.26) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.13 ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา อำเภอเขวาสินรินทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 จำแนกตามระดับการศึกษา โดยรวมและรายด้าน (n=118)

ที่	ภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา	ระดับการศึกษา				t	P
		ปริญญาตรี		สูงกว่าปริญญาตรี			
			S.D.		S.D.		
1.	ด้านความทันสมัย	4.31	0.62	4.37	0.63	1.054	0.322
2.	ด้านมีสัมพันธภาพ	4.25	0.64	4.30	0.65	1.032	0.323
3.	ด้านการปรับตัว	4.28	0.65	4.43	0.55	1.245	0.365
4.	ด้านความมุ่งมั่น	4.33	0.69	4.41	0.56	1.034	0.352
5.	ด้านสร้างแรงบันดาลใจ	4.19	0.62	4.42	0.56	1.035	0.321
6.	ด้านความทะเยอทะยาน	4.41	0.64	4.43	0.60	1.034	0.315
7.	ด้านความโปร่งใส	4.24	0.58	4.28	0.64	1.032	0.323
8.	ด้านเป็นที่เลี้ยง	4.30	0.63	4.42	0.56	1.046	0.343
9.	ด้านซื่อสัตย์ จริงใจ	4.28	0.66	4.41	0.56	1.025	0.324
10.	ด้านมีพันธะรับผิดชอบ	4.32	0.63	4.35	0.62	1.024	0.342
รวม		4.29	0.64	4.38	0.59	1.056	0.333

จากตารางที่ 4.13 ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา อำเภอเขวาสินรินทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 จำแนกตามระดับการศึกษา โดยรวมและรายด้าน พบว่าไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตารางที่ 4.14 ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา อำเภอเขวาสินรินทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์การสอน โดยรวมและรายด้าน (n=118)

ที่	ภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา	ประสบการณ์การสอน				t	P
		น้อยกว่า 10 ปี		10 ปีขึ้นไป			
			S.D.		S.D.		
1.	ด้านความทันสมัย	4.33	0.64	4.37	0.63	1.022	0.313
2.	ด้านมีสัมพันธภาพ	4.29	0.70	4.30	0.65	1.021	0.326
3.	ด้านการปรับตัว	4.27	0.31	4.43	0.55	1.037	0.354
4.	ด้านความมุ่งมั่น	4.24	0.62	4.41	0.56	1.034	0.354
5.	ด้านสร้างแรงบันดาลใจ	4.22	0.64	4.42	0.56	1.023	0.344
6.	ด้านความทะเยอทะยาน	4.21	0.86	4.40	0.64	1.055	0.342
7.	ด้านความโปร่งใส	4.31	0.65	4.41	0.65	2.045	0.325
8.	ด้านเป็นที่เลี้ยง	4.19	0.55	4.42	0.66	1.042	0.342
9.	ด้านซื่อสัตย์ จริงใจ	4.24	0.58	4.40	0.64	1.026	0.335
10.	ด้านมีพันธะรับผิดชอบ	4.20	0.54	4.42	0.66	1.025	0.362
รวม		4.25	0.61	4.40	0.62	1.033	0.340

จากตารางที่ 4.14 ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 อำเภอเขวาสินรินทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์การสอน โดยรวมและรายด้าน พบว่าไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

มีบางประเด็นที่ผู้วิจัยนำประเด็นสำคัญมาอภิปรายผล ดังนี้

1. ภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ด้านซื่อสัตย์ จริจใจ และด้านมีพันธะรับผิดชอบ รองลงมา ด้านความทะเยอทะยาน และด้านความโปร่งใส และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านความทันสมัย และการปรับตัว ตามลำดับ

ผลการวิจัยได้พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก เนื่องจาก ด้านซื่อสัตย์ จริจใจ (Honesty) หมายถึง ไม่โกหกหลอกลวง ซึ่งเป็นคุณสมบัติของผู้นำในการครองตน ให้มีความประพฤติปฏิบัติตนดี มีความรู้ ความสามารถเข้าใจเหตุการณ์ มีความซื่อสัตย์ สุจริต มีความอดทนอดกลั้น มีเหตุผล มีการควบคุมอารมณ์ที่ดี และด้านมีสัมพันธภาพ (Relationships) หมายถึง สร้างมิตรภาพที่เข้มแข็งและยั่งยืน จะทำให้เกิดความรัก ความนับถือ ความร่วมมือ และการอยู่ร่วมกันกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข มนุษย์ไม่สามารถที่จะอยู่ โดดเดี่ยวตามลำพังได้ จำเป็นต้องอยู่ร่วมกับบุคคลอื่นในสังคม จึงต้องมีการติดต่อสัมพันธ์ที่ดี กับบุคคลอื่นจะทำให้การติดต่อ และการปฏิบัติงานร่วมกับผู้อื่นเป็นไปได้อย่างดี ทำให้มีความสุขในการดำเนินชีวิตที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของวิโรจน์ สารรัตน์ (2556:48-49) ได้ศึกษาแนวคิดภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21 ประกอบด้วย 10 ด้าน ดังนี้

1. ด้านความทันสมัย (Modernization) มองอนาคตอย่างมีวิสัยทัศน์ เห็นความสำคัญของ ICT และมองอนาคตว่า ICT จะเป็นพื้นฐานสำคัญในการนำองค์กรสู่ความก้าวหน้า ทันสมัย ทันเหตุการณ์ รองรับการเปลี่ยนแปลงในอนาคตอย่างรวดเร็ว

2. ด้านมีสัมพันธภาพ (Relationships) สร้างมิตรภาพที่เข้มแข็งและยั่งยืน จะทำให้เกิดความรัก ความนับถือ ความร่วมมือ และการอยู่ร่วมกันกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข มนุษย์ไม่สามารถที่จะอยู่ โดดเดี่ยวตามลำพังได้ จำเป็นต้องอยู่ร่วมกับบุคคลอื่นในสังคม จึงต้องมีการติดต่อสัมพันธ์ที่ดี กับบุคคลอื่นจะทำให้การติดต่อ และการปฏิบัติงานร่วมกับผู้อื่นเป็นไปได้อย่างดี ทำให้มีความสุขในการดำเนินชีวิตที่สุด

3. ด้านการปรับตัว (Adaptability) ตอบสนองความไม่แน่นอนได้รวดเร็ว สามารถปรับตัวได้ ในสถานการณ์ใหม่ๆ ด้วยไอเดียและนวัตกรรมที่สดใหม่ ยังคงมีสมาธิกับเป้าหมาย และพร้อมในการปรับเปลี่ยนเพื่อบรรลุเป้าหมาย ผู้นำที่พร้อมปรับเปลี่ยนตัวเองจะรู้สึกท้าทายเมื่อเกิดเหตุการณ์ เปลี่ยนแปลงขึ้น

4. ด้านความมุ่งมั่น (Assertiveness) เข้าใจความขัดแย้ง จัดการด้วยสมอง มั่นใจในตัวเอง กล้าคิด กล้าทำ เด็ดเดี่ยว แต่ในขณะเดียวกันก็ต้องอ่อนน้อมถ่อมตัวไม่ก้าวร้าว และคำนึงถึงความรู้สึกคนอื่น

5. ด้านสร้างแรงบันดาลใจ (Inspiration) ไม่บ่งคับแต่ตั้งใจ สร้างแรงบันดาลใจที่จะทำงานที่ยิ่งใหญ่ ในชีวิตนั้นประกอบด้วยอย่างน้อย 2 แรง คือ 1) แรงผลักดัน (Drive) ทำงานในกรณีของ “Stephen Hawking” เป็นแรงผลักดันที่มาจากความกลัวตายและยังไม่อยากตาย ทำให้เกิดเป็นความก้าวร้าว (Aggressive Drive) ที่จะสู้กับความตายโดยทำกิจกรรมให้เต็มที่ดีกว่าอยู่เพื่อรอความตาย 2) มีแรงจูงใจ (Motivation) ให้ทำงานด้วยความกระตือรือร้น ด้วยความรัก และความรู้สึกสนุกกับงานที่ทำอยู่ หรือ รู้สึกว่าตัวเองมีค่ามากขึ้นเมื่อแก้ปัญหาต่าง ๆ ได้ และอาจนึกไปถึงสิ่งดี ๆ ที่จะได้รับในอนาคตด้วย

6. ด้านความทะเยอทะยาน (Aspiration) มีความมุ่งมั่นที่จะสร้างความสำเร็จให้เกิดขึ้นกับงาน ที่ตนเองทำ

7. ด้านความโปร่งใส (Transparency) ความโปร่งใสเป็นเครื่องมือสำคัญในการตรวจสอบ ความถูกต้อง และช่วยป้องกันไม่ให้เกิดการทุจริต รวมทั้งนำไปสู่การสร้างความไว้วางใจซึ่งกันและกันทั้งผู้ปฏิบัติร่วมกันในองค์กรเดียวกัน

8. ด้านเป็นที่เลี้ยง (Mentoring) เป็นที่เลี้ยงมากกว่าผู้สอน ที่เลี้ยงที่ดีจะต้องเต็มใจสอนสิ่งที่รู้และ เต็มใจที่จะพัฒนา น้องเลี้ยง (mentee) อย่างเต็มที่ ให้คำปรึกษาและการสนับสนุนอย่างต่อเนื่องตลอดจน กล้าที่จะให้ feedback ที่ตรงไปตรงมาอย่างจริงใจ เพื่อให้เกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

9. ด้านซื่อสัตย์ จริงใจ (Honesty) ไม่โกหกหลอกลวง ซึ่งเป็นคุณสมบัติของผู้นำในการครองตน ให้มีความประพฤติปฏิบัติตนดี มีความรู้ ความสามารถเข้าใจเหตุการณ์ มีความซื่อสัตย์ สุจริต มีความอดทนอดกลั้น มีเหตุผล มีการควบคุมอารมณ์ที่ดี

10. ด้านมีพันธะรับผิดชอบ (Accountability) คำนึงถึงคำสัญญา คำนึงถึงความสำเร็จหรือความ ล้มเหลว ปรับทิศทางหากไม่ถูกต้องหรือบรรลุเป้าหมาย

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะสำหรับการนำไปใช้

1. ด้านความทันสมัย ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ผู้บริหารตรวจสอบแผนการจัดการเรียนรู้ คำอธิบายรายวิชา หน่วยการเรียนรู้ เพื่อนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน คือผู้เรียน และให้สอดคล้องกับภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21 ดังนั้นผู้บริหารต้องดำเนินการอย่างสม่ำเสมอ

2. ด้านมีสัมพันธภาพ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ผู้บริหารสนับสนุนให้ครูใช้สื่อการเรียนการสอนและแหล่งการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียน ดังนั้นผู้บริหารต้องให้ครูจัดหาสื่อการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับรายวิชาที่สอน และจัดสรรงบประมาณในการจัดทำสื่อการเรียนการสอน

3. ด้านการปรับตัว ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ผู้บริหาร คณะครูพร้อมที่จะปรับตัวเพื่อเปลี่ยนกระบวนทัศน์แนวคิดใหม่ๆ ดังนั้นผู้บริหารต้องแสดงภาวะผู้นำ แสดงวิสัยทัศน์ให้ครูเห็น เกิดความเชื่อมั่น ความศรัทธาในตัวผู้บริหารในการเปลี่ยนกระบวนทัศน์แนวคิดใหม่ๆ

4. ด้านความมุ่งมั่น ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ผู้บริหารต้องปรับตัวมีความอ่อนน้อมถ่อมตน ดังนั้นผู้บริหารต้องปฏิบัติตนให้เป็นตัวอย่างที่ดีแก่ครู แสดงการมีสัมมาคารวะ และความอ่อนน้อมถ่อมตน

5. ด้านสร้างแรงบันดาลใจ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ผู้บริหารสร้างความรู้สึกรักให้กับผู้ใต้บังคับบัญชามองเห็นคุณค่าของตนเอง ดังนั้นผู้บริหารต้องใช้ภาวะผู้นำในการบริหารงานของโรงเรียนให้ครูได้เห็น เกิดความเชื่อมั่น ความศรัทธา

6. ด้านความทะเยอทะยาน ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือผู้บริหารสร้างความมั่นใจในตนเองในการทำงานเพื่อให้เกิดประสิทธิผล ดังนั้นผู้บริหารต้องทุ่มเท เสียสละเวลาส่วนตน กระทำตนให้เป็นตัวอย่างให้ครูเห็นในความตั้งใจในการบริหารงานของโรงเรียนอย่างจริงใจ

7. ด้านความโปร่งใส ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือผู้บริหารทำงานด้วยความซื่อสัตย์สุจริต เกิดผลดีในองค์กรหรือสถานศึกษา ดังนั้นผู้บริหารต้องทำงานในการบริหารด้วยความจริงใจ

8. ภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา อำเภอเขวาสินรินทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 ด้านเป็นที่เลี้ยง ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ผู้บริหารสามารถให้คำแนะนำในเรื่องของงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 ดังนั้นผู้บริหารต้องมีความรอบรู้ในเรื่องของงานวิชาการ ในเรื่องของหลักสูตรอย่างถ่องแท้ และสามารถอธิบายให้ครูฟังและเกิดความเข้าใจ

9. ด้านซื่อสัตย์ จริงใจ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ผู้บริหารต้องประพฤติตนเป็นคนดี ดังนั้นผู้บริหารต้องเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับคณะครู

10. ด้านมีพันธะรับผิดชอบ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ผู้บริหารสร้างความตระหนักให้กับครูทุกคนในความรับผิดชอบต่อหน้าที่ในการจัดการเรียนการสอนเพื่อบรรลุเป้าหมายของหลักสูตร ในการใช้ภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ดังนั้นผู้บริหารต้องใช้ภาวะผู้นำในการบริหารงานของโรงเรียนเกิดประสิทธิผล

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 อำเภอเขวาสินรินทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1

2. ควรศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการกับประสิทธิภาพในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 อำเภอเขวาสินรินทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1

เอกสารอ้างอิง

ข้อมูลบุคลากร. (2565). ข้อมูลสารสนเทศโรงเรียนในอำเภอเขวาสินรินทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1. เอกสารถ่ายสำเนา.

ปวีณา บุทธิจักร. (2564). ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 21. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

ผ่องพรรณ พลราช. (2559). ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 29. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

พรพรรณ พลราช. (2559). ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 29. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.

พรทิพย์ ศิริภัทรราชย์. (2556). STEM Education กับการพัฒนาทักษะในศตวรรษที่ 21. วารสาร

ลลิตา ทิพย์มาศ. (2564). อิทธิพลภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา ต่อประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชน อำเภอปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช. สารนิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.

วรางคณา ทองนพคุณ. (2559) ทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ความท้าทายในอนาคต 21st Century Skills : The Challenges Ahead. (ออนไลน์) แหล่งที่มา : <http://www.education.pkur.ac.th>.

วรารักษ์ เฉลิมพันธุ์ศักดิ์. (2559). แนวโน้มและทิศทางการเปลี่ยนแปลงของโลกในอนาคต (Global Trends) ที่อาจส่งผลกระทบต่อประเทศไทยและความเป็นไปในสังคมไทย. โครงการวิจัยเบื้องต้นเสนอต่อสถาบันคลังปัญญาด้านยุทธศาสตร์วิทยาลัยรัฐกิจ (ออนไลน์), แหล่งที่มา : <https://www.slideshare.net/Klangpanyaglobal-trend72495237>. 14 กันยายน 2562.

วิจารณ์ พานิช. (2555) วิธีการสร้างการเรียนรู้เพื่อศิษย์ในศตวรรษที่ 21 กรุงเทพฯ : มูลนิธิสดศรี สฤษดิ์วงศ์.

วิโรจน์ สารรัตนะ. (2555) แนวคิด ทฤษฎี และประเด็นเพื่อการบริหารทางการศึกษา และบทวิเคราะห์การศึกษาไทย. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : ทิพย์วิสุทธิ์.